

Maaseudun mikroyritysten kattavammat palvelut

Maaseudun mikroyritysten yrityspalveluiden
seurantaryhmän väliraportti

Helsinki 2006

Maaseudun mikroyritysten kattavammat palvelut

Maaseudun mikroyritysten yrityspalveluiden
seurantaryhmän väliraportti

Helsinki 2006

Maa- ja metsätalousministeriölle

Maa- ja metsätalousministeriö asetti 25.8.2005 maaseudun mikroyritysten yrityspalvelujen seurantaryhmän Työryhmän asettamisen taustalla ovat hallituksen yrittäjyyden politiikkaohjelmaan liittyvän alueiden yrittäjyyden osa-alueen yhden keskeisimmän tavoitteen eli eri hallinnonalojen yhteistyön tehostaminen.

Näiden tavoitteiden mukaisesti maa- ja metsätalousministeriö toteutti aiemmin yhteistyössä kauppa- ja teollisuusministeriön kanssa työryhmätyön (MMM032:00/2004, Kattavat palvelut maaseudun mikroyrityksille), jossa kartoitettiin maaseudun yritysten yrityspalvelujen ongelmia ja katvealueita sekä eri viranomaisten menettelyjen yhtenäistämistarpeita. Työryhmä teki 19 kehittämisehdotusta 14.4.2005 maa- ja metsätalousministeri Juha Korkeajalle luovuttamassaan raportissa (MMM 2005:4).

Hallituksen strategia-asiakirjan päivityksessä (7.4.2005) yrittäjyyden politiikkaohjelmaan kirjattiin tätä työryhmää koskeva toimenpide: "Parannetaan maaseudun yrittäjyyden monipuolistumista kehittämällä viranomaiskäytäntöjä, säädöksiä ja palvelujärjestelmää työryhmän (MMM 2005:4) esitysten mukaisesti sekä turvaamalla rahoituksen ja kehittämispalvelujen alueellinen resursointi koko maassa."

Politiikkaohjelman kirjausten mukaisesti työryhmän tavoitteena oli tehostaa eri hallinnonalojen yhteistyötä yritystoiminnan edistämiseen liittyvissä toimenpiteissä sekä tehdä tätä varten tarvittavat lainsäädännön ja käytäntöjen muutosehdotukset.

Maaseudun mikroyritysten seurantaryhmän tehtäviksi asetettiin:

- 1) Seurata maaseudun mikroyritysten rahoitustuen ja osaamisen kehittämispalveluiden viranomaiskäytäntöjen yhdenmukaistamistyöryhmän (MMM 2005:4) esitysten toimeenpanoa.
- 2) Tehdä esitys EAKR- ja EU:n maaseuturahaston toimenpiteiden yhteensovittamisesta ja työnjaosta yritysrahoituksen osalta tulevaa ohjelmakautta koskien.
- 3) Tehdä maaseutuelinkeinojen rahoituslain ja yritystukilain yhteensovittamista koskevia esityksiä uudistuksia valmisteltaessa,
- 4) Valmistella eri yrityspalvelujen yhteensovittaminen ja työnjako MMM:n ja KTM:n välillä, tarkoituksena palvella paremmin ja tehokkaammin eri kehitysvaiheissa olevien maaseudun yritysten tarpeita.

Kohtia 2), 3) ja 4) koskevien käytännön ehdotusten määräaika oli 31.12.2005 , muun selvitystyön osalta määräaika on 31.12.2006.

Työryhmään nimettiin puheenjohtajaksi jaostopäällikkö Sirpa Karjalainen, maa- ja metsätalousministeriöstä ja jäseniksi budjettineuvos Kati Suihkonen valtiovarainministeriöstä, lakimies Vesa Malila, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK:sta, neuvotteleva virkamies Auli Korhonen, kauppa- ja teollisuusministeriöstä, ylitarkastaja Kari Alanko, kauppa- ja teollisuusministeriöstä, osastopäällikkö Antti-Jussi Oikarinen Etelä-Pohjanmaan TE-keskuksesta, ylitarkastaja Reijo Martikainen maa- ja metsätalousministeriöstä, kehittäispäällikkö Ismo Partanen Suomen yrittäjistä, yritystutkija Jukka Saarni, Kaakkois-Suomen TE-keskuksesta, tuoteryhmäpäällikkö Hannu Heikkilä ProAgria maaseutukeskusten liitosta, projektikoordinaattori Susanna Saukkonen työministeriöstä. Susanna Saukkosen tilalla työryhmässä 17.3.2006 alkaen on toiminut ylitarkastaja Natalia Härkin.

Pysyvänä asiantuntijana on toiminut ylitarkastaja Antti Linna maa- ja metsätalousministeriöstä.

Työryhmän sihteerinä toimi ylitarkastaja Markku Alm, maa- ja metsätalousministeriöstä.

Työryhmä on työnsä aikana kuullut asiantuntijoina teollisuusneuvos Heikki Vesaa kauppa- ja teollisuusministeriöstä, ylitarkastaja Kari Virtasta kauppa- ja teollisuusministeriöstä, kehittämispäällikkö Kari Välimäkeä, Etelä-Pohjanmaan TE-keskuksesta, yritystutkija Pirjo Uusitupaa Uudenmaan TE-keskuksesta, teknologia-asiantuntija Ari Grönroosia Varsinais-Suomen TE-keskuksesta, maatalousneuvos Taina Vesantoa maa- ja metsätalousministeriöstä, ylitarkastaja Mika Anttosta kauppa- ja teollisuusministeriöstä, kehittämispäällikkö Sirpa Alitaloa kauppa- ja teollisuusministeriöstä ja hallitussihteerin Eerikki Nurmea kauppa- ja teollisuusministeriöstä.

Tähän muistioon liittyy kauppa- ja teollisuusministeriön sekä Etelä - Pohjanmaan TE-keskusten edustajien jättämät erilliset näkökohdat koskien muistion kohtaa "Tukitasot".

Saatuaan työnsä ensimmäisen vaiheen osalta päätökseen työryhmä jättää kunnioittavasti muistionsa maa- ja metsätalousministeriölle.

Helsingissä 12. päivänä kesäkuuta 2006.

Sirpa Karjalainen

Natalia Härkin

Kati Suihkonen

Antti-Jussi Oikarinen

Jukka Saarni

Kari Alanko

Reijo Martikainen

Ismo Partanen

Vesa Malila

Hannu Heikkilä

Antti Linna

Markku Alm

Tiivistelmä

Tämän raportin tarkoitus on esittää keinoja maaseudun mikroyrityksiin kohdistuvien rahoitustukijärjestelmien, osaamisen kehittämispalveluiden sekä niiden yhteensovittamiseen liittyvien keskeisten käytäntöjen kehittämiseksi sekä järjestelmien toimeenpanon ja eri viranomaisten välisen yhteistyön tehostamiseksi tulevalla rahoituskaudella 2007 - 2013.

Tulevalla rahoituskaudella maaseutuohjelmasta voidaan rahoittaa Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (EMR) tuella maaseutuasetuksen (1680/2005) mukaisesti maaseudun mikroyrityksiä toimialasta riippumatta. Rahoituspäätökset hankkeista tekee alueellinen työvoima- ja elinkeinokeskus (TE -keskus) uudistettavan maaseutuelinkeinojen rahoituslain mukaisesti.

Maaseudun yritysten, mukaan lukien mikroyritykset, rahoitustuki tulee kuulumaan myös yritystoiminnan tukemisesta annettavan uudistetun yritystukilain piiriin. Tämän lain mukaiset rahoituspäätökset tekee myös alueellinen TE -keskus. Myös TEKES:in ja Finnvera Oyj:n rahoitusta voidaan myöntää maaseudun mikroyrityksille. Osa tukijärjestelmistä on puhtaasti kansallisia, osaksi rahoitus on kytketty EU:n aluekehitysrahaston rahoittamiin alueellisiin tavoiteohjelmiin.

Nyt päättyvällä rahoituskaudella (2000 - 2006) MMM:n ja KTM:n yritystukijärjestelmät ovat olleet säädöspäätöksiltään melko yhtenäisiä ja yhteensä kattavia. Ongelmaksi on kuitenkin koettu joitakin KTM:n hallinnonalan käytäntöjä, kuten maaseudun mikroyritysten yritystoiminnan rahoittaminen tietyillä toimialoilla (esim. palveluala) sekä tapauksissa, joissa yrityksen ei ole katsottu laajentavan toimintaansa riittävästi. Ongelmaksi on myös koettu se, että eri rahoittajatahojen menettelytavat rahoitusprosessin eri vaiheissa ovat poikenneet toisistaan.

Maatilan yhteydessä toimivien mikroyritysten tukitaso on jatkossa tarkoituksenmukaista yhdenmukaistaa maaseutuasetuksen mukaisesti muitten maaseudun yritysten kanssa. Työnjaosta erin rahoitusjärjestelmien kesken maaseudun mikroyritysten rahoituksessa tulee jatkossa sopia TE-keskusten sisäisillä, osastojen välisillä menettelyillä, joissa samalla päätetään kuhunkin tapaukseen parhaiten soveltuvan rahoituslähteen käyttö ja hakemuksen esittelijän valinta alueellisten ohjelmien painotusten ja linjausten mukaisesti.

Yrityspalveluiden välittäminen tulee toteuttaa jatkossa mahdollisimman laajasti seudullisten yrityspalveluiden (Seutu-YPP) tulevaa toimintamallia hyväksi käyttäen. Eri toimijoiden tulee tulevaisuudessa liittyä seudulliset yrityspalvelut kattavaan alueelliseen yhteistyösopimukseen tai toimia sen kautta määriteltyjen yhteisten käytäntöjen mukaisesti.

Työryhmän ehdotukset koskevat säädösten, TE-keskuksen osastojen menettelytapojen ja valintakriteerien yhdenmukaistamista, mikroyritysten rahoituksen kattavuuden parantamista, rahoitusresursseja, seudullisia yrityspalveluita sekä joitakin ongelmallisina pidettyjä toimialakysymyksiä. Ehdotusten toteutus tulee toimeenpanna välittömästi tulevan ohjelmakauden 2007 - 2013 ohjelmien valmistelussa ja käytännön toimeenpanossa vuodesta 2007 alkaen.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Maaseudun mikroyritysten rahoituksen tavoitteet 2007 - 2013.....	1
2. EMR-, EAKR- JA ESR- rahoitus tulevalla rahoituskaudella ja rahoituksen kohdentaminen (2007 - 2013)	1
3. Työryhmän ehdotukset ja kannanotot.....	3

1. Maaseudun mikroyritysten rahoituksen tavoitteet 2007 - 2013

- a) EU:n maaseutuasetuksen (1698/2005) mukaisen maaseutuohjelman toimenpiteiden tavoitteena on kasvattaa maaseudun mikroyritysten määrää ja kilpailukykyä sekä maaseudun työllisyyttä ja toimeentulomahdollisuuksia parantamalla maaseutuyrittäjien osaamista, jalostuksen ja markkinoinnin lisäarvoa, innovaatioiden käyttöönottoa ja tuotteiden laatua.
- b) Kansallisella tasolla tavoitteen mukaisesti lisätään maaseudun työllisyyttä ja toimeentulomahdollisuuksia tukemalla aloittavia ja kehittyviä maaseudun mikroyrityksiä toimialasta riippumatta tarjoamalla niille yrityspalveluita ja tukirahoitusta. Kuitenkin niin, että tuet eivät saa aiheuttaa alueella tai toimialalla markkinahäiriöitä. EU:n rakenne- ja aluepolitiikan kansallista strategiaa koskevan luonnoksen mukaan erityisesti toimenpiteitä suunnataan Itä- ja Pohjois-Suomen harvaan asutuille alueille sekä Etelä- ja Länsi-Suomen osalta erikseen määritellyille haasteellisille alueille.

Maaseudun yritystoiminnan vahvistamisessa hyödynnetään monipuolisesti julkisen yritysrahoituksen, julkisen ja yksityisen yritysneuvonnan sekä muita yritystoiminnan kehittämisen työvälineitä ja toimintamalleja. Hallinnonalojen välistä ja TE-keskusten sisäistä yhteistyötä hyödynnetään voimavarana. Yleiset hallinnollisten toimijoiden rajat ja TE-keskusten osastorajat eivät saa jäykistää ja lokeroida toimintaa, vaan toimijoiden välille on rakennettava jatkuva, joustava ja kehittämisorientoitunut yhteistyömalli.

- c) Alueellista kehitystä tukevaa yritystoimintaan kohdistuvaa päätöksentekoa TE-keskuksissa vahvistetaan ja samalla kehitetään yhdenmukaisia sekä joustavia menettelyjä asiakkaiden yhdenmukaisen kohtelun varmistamiseksi ja seudullisten palveluiden kehittämiseksi.

2. EMR-, EAKR- JA ESR- rahoitus tulevalla rahoituskaudella ja rahoituksen kohdentaminen (2007 - 2013)

EMR (Euroopan maaseudun kehittämisrahasto)

Tulevan kauden Manner-Suomen maaseutuohjelmassa otetaan huomioon maaseutualueiden erilaisuus käyttäen edelleen hyväksi kuntakohtaisesti laadittua maaseudun kolmijakoa, joka on ajantasaistettu kevään 2006 aikana. Jako kaupunkien läheiseen, ydin- ja harvaan asuttuun maaseutuun toimii ohjelman lähtötilanneanalyysin ja seurannan perustana. Ohjelman painopisteenä on keskimääräisesti heikommin menestyvän ydin- ja harvaan asutun maaseudun yritystoiminnan kehittäminen. Kaupunkien läheisen maaseudun hyvinvointi puolestaan on keskimääräistä parempi ja siellä yritystoiminnan aloittamisen ja laajentamisen kynnyks on huomattavasti alhaisempi. Kaupunkien läheisellä maaseudulla myös muun yritystukirahoituksen saatavuus on parempi ja nämä alueet pystyvät monesti hyötymään keskusten kasvukehityksestä.

Koko Manner-Suomen kattavan maaseudun kehittämisohjelman alueellisten toimien rahoitus kohdennetaan alueille TE-keskusten kautta. Ohjelman varojen vuosittainen ja

alueellinen jako perustuu moniin kriteereihin. Pääkriteerinä on maaseutualueiden väestömäärä ja lisäkriteereinä esim. maatilojen, maaseutuyritysten ja toimintaryhmien määrä alueella. Ohjelmassa suurimpien kaupunkien keskustaaumat määritetään alueiksi, joille EMR-yritysrahoitusta ei suunnata.

Tavoitteena on, että EMR -osarahoitettu julkinen tuki alueellisiin toimiin Itä- ja Pohjois-Suomessa säilyy lähes nykyisen suuruisena. Maatilojen rakennetoiimiin, kuten nuorten viljelijöiden tukeen ja maaseudun yhteisöllisiin kehittämishankkeisiin kohdennettava rahoitusosuus vaikuttaa siihen, miten paljon varoja on käytettävissä yritystoimintaa edistäviin hankkeisiin ja varsinaiseen yritysrahoitukseen. Rahoitusta halutaan kohdistaa työpaikkoja takaavaan yritysrahoitukseen vähintään nykyisellä volyymilla.

Tavoitteena on, että EMR -osarahoitteisen yritysrahoituksen volyymi Etelä- ja Länsi-Suomessa pysyy lähes nykyisen suuruisena.

EAKR (Euroopan aluekehitysrahasto) ja ESR (Euroopan sosiaalirahasto)

Itä-Suomella on tulevalla kaudella erityisasema osana rahoituskehyksiä 2007-2013 koskevaa hallitusten välistä kompromissia siirtymäkauden phasing-in alueena ja EAKR -rahoitus säilyy ohjelmakauden alkupuolella lähes nykykauden tasolla.

Suomen kansallista alue- ja rakennepoliittikkaa koskevan strategian mukaan Manner-Suomeen laaditaan neljä suuralueittaista (NUTS II) EAKR-osarahoitteista toimenpideohjelmaa:

- Länsi-Suomen alueellinen kilpailukyky- ja työllisyystavoite –ohjelma -rahoitus yhteensä 253 MEUR
- Etelä-Suomen alueellinen kilpailukyky- ja työllisyystavoite –ohjelma -rahoitus yhteensä 245 MEUR
- Pohjois-Suomen alueellinen kilpailukyky- ja työllisyystavoite –ohjelma -rahoitus yhteensä 429 MEUR
- Itä-Suomen alueellinen kilpailukyky- ja työllisyystavoite –ohjelma -rahoitus yhteensä 489 MEUR

Strategian mukaan Etelä- ja Länsi-Suomen EAKR- toimenpideohjelmissa rahoitusta kohdennetaan erityisesti erikseen määriteltäville haasteellisille ja ongelmallisille alueille. Sitä kohdennetaan myös suuralueteemoihin ja haasteellisimpien ja ongelmallisten alueiden ulkopuolisille suurkaupungeille kaupunkiulottuvuuden toteuttamiseen.

Etelä- ja Länsi-Suomen haasteellisimmat alueet määritellään ohjelmapirosessin kuluessa niiden ongelmallisuuteen perustuvilla kriteereillä ja tunnusluvuilla. Suuralueittain laaditut toimenpideohjelmapiesitykset toimitetaan sisäasiainministeriöön 31.8.2006 mennessä.

Rakennerrahastotoimenpiteisiin on käytettävissä kaikkiaan 1,422 mrd euroa, josta EAKR varoja on yhteensä 870 MEUR ja ESR varoja 552 MEUR. Perusrahoituksesta EAKR:n ja ESR:n osuudet ovat yhtä suuret (EAKR 50% ja ESR 50 %) mutta Itä- ja Pohjois-Suomen harvaan asutukseen perustuvan erityisrahoituksen ollessa EAKR rahoitusta (35 €/asukas) EAKR:n osuus kokonaisrahoituskehuksesta on noin 60 % ja ESR:n osuus noin 40 %.

ESR toimenpideohjelmien valmistelusta vastaa työministeriö yhdessä allianssi-alueiden TE-keskusten ja maakunnan liittojen kanssa. Työministeriö on antanut asiasta alueille tarkemmat ohjeet.

ESR-rahoituksesta kohdennetaan valtakunnallisiin teemoihin ja hankkeisiin 50 prosenttia ja ESR-ohjelman suuralueittaisten painopisteiden toteutukseen 50 prosenttia (pl. Itä-Suomi, jonka siirtymäkauden rahoitus tulee kohdentaa kokonaisuudessaan Itä-Suomeen). Ministeriöiden harkinnan mukaan valtakunnallista osuutta voidaan ohjelmakauden kuluessa kohdentaa myös alueosioon.

3. Työryhmän ehdotukset ja kannanotot

Maaseudun mikroyritysten rahoituksen työnjaon periaatteet

Eri rahastojen (EMR, EAKR) rahoituksen kohdentaminen poissulkevasti taajama- tai maaseutualuejaolla ei ole tarkoituksenmukaista. Puhdas alueluokittelu tuottaisi ei-toivottuja väliinputoajia. Ydin- ja harvaan asutun alueen yritysrahoituksen tulee olla maaseutuohjelman yritysrahoituksesta vähintään 80 %.

Tiukka toimialakohtainen tai yritysten sijaintiin (esim. maaseututyypeittäin) perustuva rahoitettavien yritysten määrittely aiheuttaisi vääjäämättä väliinputoajia, koska erityisesti Etelä- ja Länsi-Suomen EAKR-rahoitus tulee maaseutualueilla olemaan hyvin rajoitettua ja rahoituksen valintakriteereitä ja -käytäntöjä on vaikeaa saada täysin yhtenäistettyä.

Rahoituksen kriteerit, toimialat ja painopisteet alueellisesti (TE-keskus)

Maatilan yhteydessä tulee edelleen voida edistää muun yritystoiminnan harjoittamista toimialarajoituksetta. Tulevan kauden ohjelmissa ja alueellisissa ohjelmissa tulee määritellä nykyistä tarkemmin ohjelmien tavoitteista johdetut rahoituksen kriteerit ja painopisteet, joiden toteutumista on seurattava vuosittain. Uudistettavan maaseutuelinkeinojen rahoituslain mukaisesti rahoitettaviksi sopisivat luontevasti - EU:n maaseudun kehittämistä koskevien yhteisön strategisten suuntaviivojen painotusten mukaiset toimialat. Näitä ovat esimerkiksi puuala, elintarviketuotanto, matkailu, urakointi, käsityöryttäjäisy, bioenergia, hoiva-ala, annex-1 yritykset ja -maaseutuyrityksille tuotettavat palvelut. Mutta myös monilla muilla toimialoilla (esim. metalliala ja elektroniikka sekä muu teollinen yritystoiminta) on ollut suuri merkitys maaseudun yritystoiminnassa, joten tämä on huomioitava työnjakoon liittyvissä kysymyksissä. Lisäksi tässä yhteydessä on huomioitava alueellisten ominaispiirteiden ja vahvuuksien mukaisesti laadittujen alueohjelmien painotukset sekä maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) linjaukset koskien alueellisesti merkittävien klustereiden kehittämistä.

Uudistettavan yritystoiminnan tukemisesta annetun lain mukaisen mikroyritysrahoituksen suuntaa antavia painotuksia voisivat olla mm. seuraavat tekijät:

Rahoitusta suunnataan:

- selkeästi kasvuhakuisille yrityksille, joiden potentiaaliset markkinat ovat paikallisia markkinoita (kunta, seutukunta, maakunta) laajemmat
- yrityksille, joilla on edellytyksiä vientimarkkinoille (oma suora vienti tai vienti esim. alihankkijana osana verkostoa) tai jotka jo ovat vientiyrityksiä
- erityisen osaamisintensiivisille tuotannollisille ja palveluyrityksille
- innovatiivista teknologiaa hyödyntäville ja kehittäville tuotannollisille ja palveluyrityksille
- osana teknologiayritysten ja/tai vientiyritysten verkostoa toimiville ja sellaisiksi pyrkiville yrityksille
- yrityksille, jotka ovat selkeästi kasvamassa tai realistisesti tavoittelevat kasvua mikroyrityskokoaa suuremmaksi eli vähintään 10 henkilöä työllistäväksi yritykseksi.

Tässä muistiossa ei haluta esittää jyrkkärajaisia ja ehdottomia työnjaon periaatteita, koska ne voivat jälleen tuottaa rahoitukseen väliinputoajia ja tarpeetonta reviiriajattelua TE-keskuksen osastojen välille. Sen sijaan työnjaossa ja rahoitusperiaatteissa voi valtakunnallisen työnjaon puitteissa olla joustonvaraa paikallisten olosuhteiden ja tavoitteiden mukaisesti sekä hallinnonaloittain käytettävissä olevien resurssien mukaan.

Rahastosäännösten periaatteiden mukaisesti ohjelmissa tulee määrittää aluekehitysrahaston ja maaseuturahaston toimenpiteiden välinen täydentävyys, yhteensovitus ja työnjako päällekkäisyyksien välttämiseksi ja kokonaisjärjestelmän toimivuuden varmistamiseksi. Työnjakoon liittyviä asioita on seurattava ja tarvittaessa tarkennettava koko tulevan ohjelmakauden 2007-2013 ajan.

Hankkeiden mahdollinen päällekkäinen rahoitustuki ja väliinputoajaryhmien syntyminen tulee välttää käsittelemällä yritysrahoitushakemukset TE-keskuksen tätä tarkoitusta varten kehittämässä osastojen yhteisessä joustavassa menettelyssä. Lisäksi tätä menettelyä tulee muuttaa kuluvan rahoituskauden menettelyihin verrattuna siten, että arviointi tapahtuu ennen hankkeiden varsinaista käsittelyä ja päätöksentekoa. Menettelyn yhteydessä valitaan valmistelija hankkeeseen parhaiten soveltuvimman ja käytettävissä olevan rahoitusjärjestelmän mukaisesti. Maaseudun mikroyritysten - tukemisen yksinomaiseksi perusteeksi ei riitä yrityksen sijainti maaseudulla sinänsä, vaan hankkeiden rahoituksen pitää olla perusteltavissa ohjelman tavoitteista sekä elinkeino- ja pk-yrityspoliittisista ja kilpailunäkökohdista käsin.

Yrityspalveluiden välittäminen tulee toteuttaa jatkossa mahdollisimman laajasti seudullisten yrityspalveluiden (Seutu-YPP/ Yritys-Suomi uudistus) tulevaa toimintamallia hyväksi käyttäen. Eri toimijoiden tulee tulevaisuudessa liittyä seudulliset yrityspalvelut kattavaan alueelliseen yhteistyösopimukseen tai toimia sen kautta määriteltyjen yhteisten käytäntöjen mukaisesti.

Paikalliset toimintaryhmät (Leader- toimintaryhmät) voivat osoittaa osan rahoituskehiksestään mikroyritysten tukemiseen. Toimintaryhmien paikallinen lähestymistapa soveltuu erityisen hyvin yritysten aktivoimiseen, markkinoinnin edistämiseen, verkostojen rakentamiseen ja yritysysteistyön luomiseen. Yksittäisten yritysten osalta toimintaryhmien asiantuntemus tulee parhaiten hyödynnettyä alkavien, pienten mikroyritysten tukemisessa yritystoiminnan alkutaipaleella. Yritysten taloudellisten toimintaedellytysten ja muun rahoituskelpoisuuden arvioinnissa tulee käyttää seudullista asiantuntija-apua ennen kuin hakemus tuodaan TE-keskuksen käsittelyyn. Toimintaryhmien yrityshankkeiden valintaa ja yrityspalvelujen välittämistä koskevat samat alueelliset linjaukset ja painotukset, valintakriteerit sekä menettelytavat kuin muitakin yrityshankkeita.

Jos yrityksen hakemus on jo aiemmin ollut käsittelyssä jollakin TE-keskuksen osastolla sen hakemusta ei tule enää uudestaan ottaa toimintaryhmien kautta käsiteltäväksi.

Toimintaryhmillä ei ole yrityksen rahoitus- ja taustatietoja kattavasti käytettävissään, eikä näitä ole tarvittaessakaan saatavissa. Näistä syistä toimintaryhmien tulee ottaa yhteyttä TE-keskukseen jo hakemusten käsittelyvaiheessa ennen toimintaryhmän hallituksen päätöksentekoa.

Tuen hakemiseen ja myöntämiseen liittyvät menettelyt TE-keskuksissa

Maaseudun mikroyritysten rahoitustukia yhtenäistettäessä saattaa ongelmaksi muodostua se, että yritystukien haku-, päätös- ja maksatusprosessit sekä siihen liittyvät tietojärjestelmät ovat TE-keskuksessa osastoittain erilliset ja toisistaan poikkeavat. Jatkossa tulee pyrkiä yhtenäistämään TE-keskuksen yritystukiprosesseja esimerkiksi seuraavilta osin:

- Diaarin kehittäminen osastojen yhteiseksi asiakastietojärjestelmäksi
- Tietosisällöltään yhtenäinen hakulomake liitteineen sekä uudistettavan yritystoiminnan tukemisesta annettavan lain että uudistettavan maaseutuelinkeinojen rahoituslain mukaiseen rahoitukseen
- Hakija jättää hakemuksen TE-keskukseen, ei ensisijaisesti sen tietylle osastolle
- Jouston ja horisontaalisuuden lisääminen siten, että hakemuksia voidaan käsitellä "ristiin" yli osastorajojen
- Rahoituspäätösten vieminen yhteiseen formaattiin (yhteinen lomakepohja)
- Maksatushakemusten ja -päätösten yhtenäistäminen/yhteinen lomakkeisto
- Yhteiset esitteet
- Tietojärjestelmien integrointi tarpeiden/mahdollisuuksien mukaan
- Asko-järjestelmän kattava käyttöönotto ja yhteinen jatkokehitys yritys- ja maaseutu-osastojen kesken
- Osastorajan tietoinen ja tavoitteellinen madaltaminen ja yhteistyön lisääminen kaikessa yritysrahoitukseen ja yritysten kehittämiseen liittyvässä toiminnassa
- Toimialaosaamisen kehittäminen ja koulutuksen ulottaminen osastorajan yli
- Laatupalautekyselyn yhdenmukaistaminen

Tukitasot

Sekä maaseutuelinkeinojen rahoituslain että yritystukilain mukaisessa yritystuessa noudatetaan maataloudeksi luettujen elinkeinojen ulkopuolella yhtenäisiä enimmäistuki-

tasoja yleisten valtiontukisääntöjen mukaisesti lukuun ottamatta 2- ja 3-tukialueen maaseututyypittelyn mukaisia harvaan asuttuja kuntia. Tukitasot tulevat siten lähtökohtaisesti yhtenäistymään maaseutuelinkeinojen rahoituslain ja yritystoiminnan tukemisesta annetun lain välillä.

Mikroyritysten investointituen enimmäistukitaso on aluetukikartan 1-tukialueella Itä- ja Pohjois-Suomessa 35 %. Maaseudun mikroyritysten enimmäistukitaso olisi sama. Käytännössä 2-tukialueella sovellettavaksi enimmäistukitasoksi investointituen osalta on esitetty enintään 25 % ja 3-tukialueella enintään 20 %. 2-tukialueen osalta on kuitenkin esitetty komissioon notifioitavaksi enimmäistukitasoksi 35 % (talouspoliittisen ministerivaliokunnan esitys 28.3.2006), koska myös 2-tukialue on aluekehityslain mukaista kehitysalue, joka sisältyy komission erikseen hyväksymään aluetukikartan väestöpeittoalueeseen (33 % koko Suomen väestöstä). Tätä enimmäistukitasoa sovellettaisiin kuitenkin vain erikseen määritellyissä erikoistilanteissa tai erikseen määritellyillä alueilla. Kunnan kuuluminen maaseututyypittelyn mukaiseen harvaan asuttuun maaseutuun voisi olla tällainen erikseen määritelty erikoistilanne.

Ratkaisuna voisi olla se, että perustukitasoa korotetaan myös 3-tukialueen maaseututyypittelyn mukaisella harvaan asutulla maaseudulla de minimis- sääntöä soveltaen siten, että investointituen tukitaso olisi enintään 35 prosenttia. Muilla alueilla noudatettaisiin valtiontukikartan perustukitasoa.

Edellä esitettyjä investointituen enimmäistukitasoja noudatettaisiin myös puualan yritystuessa, vaikka puualan mikroyrityksiin voitaisiin soveltaa maaseutuasetuksen mukaisesti korkeampaa tukitasoa (mahdollinen enimmäistukitaso 40 %). Tällöin ei puualan harvaan asutun maaseudun korotettuun tukitasoon kuitenkaan tarvitsisi käyttää de minimis- sääntöä.

Maataloustuotannon ja maataloustuotteita jalostavien ja markkinoivien (annex-1) mikroyritysten investointituen tukitasot olisivat samoja edellä esitettyjen ei-annex -mikroyritysten tukitasojen kanssa, vaikka maaseutuasetus sallisikin korkeamman tuen.

Maataloustuotteita jalostavien ja markkinoivien, mikroyrityksiä suurempien yritysten investointien enimmäistukitasot noudattavat edellä esitetyn valtiontukikartan enimmäistukitasoja.

Rahoitusta on ohjautunut kuluvalle ohjelmakaudella valtiontukikartan 2- ja 3-tukialueen harvaan asutun maaseudun kuntien mikroyrityksille yhteensä 23.713.205 euroa. Rahoitettuja hankkeita on ollut kaikkiaan 1467 kappaletta. Maa- ja metsätalousministeriön hankkeita näistä on ollut 1096 kappaletta (19.313.205 euroa) ja kauppa- ja teollisuusministeriön hankkeita 225 kappaletta (4.400.000 euroa). Suurin osa hankkeista (1158 kappaletta) on kohdistunut 2-tukialueen maaseudun harvaan asuttuihin kuntiin. Maaseututyypittelyn mukaisia harvaan asuttuja kuntia on 3-tukialueella kaikkiaan 13 kuntaa ja 2-tukialueella 36 kuntaa. Näillä alueilla asuu yhteensä 116 980 asukasta, joista 96 139 asukasta 2-tukialueella ja 20 841 asukasta 3-tukialueen maaseudun harvaan asutuissa kunnissa.

Alueellinen valtiontukikartta on seuraavan kuvan mukainen.

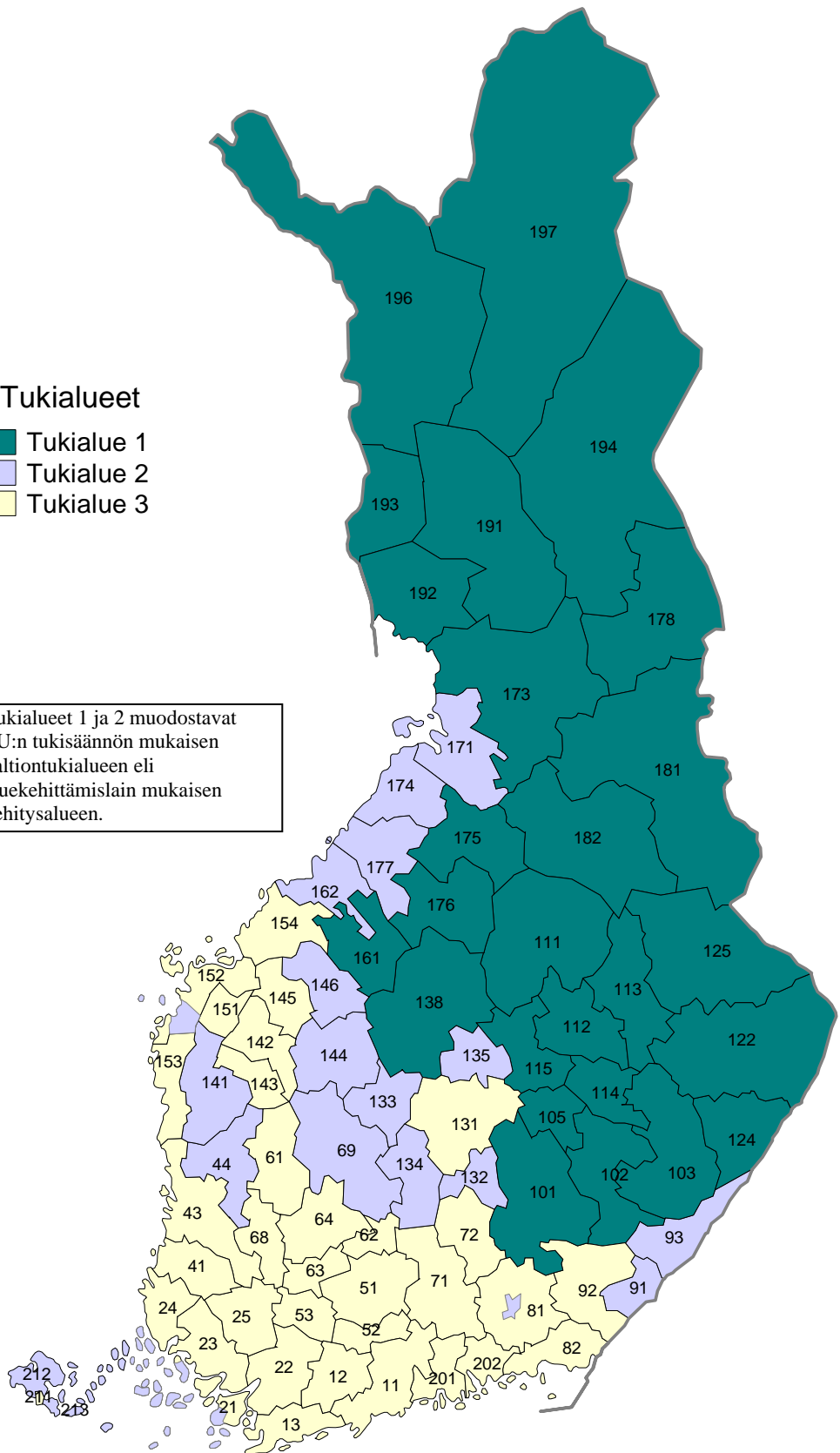
Suomen EU:n tukisäännön mukainen valtiontukialue vuosiksi 2007–2009

- seutukunnat
- 11 Helsingin
  - 12 Lohjan
  - 13 Tammisaaren
  - 21 Åboland-Turunmaan
  - 22 Salon
  - 23 Turun
  - 24 Vakka-Suomen
  - 25 Loimaan
  - 41 Rauman
  - 43 Porin
  - 44 Pohjois-Satakunnan
  - 51 Hämeenlinnan
  - 52 Riihimäen
  - 53 Forssan
  - 61 Luoteis-Pirkanmaan
  - 62 Kaakkois-Pirkanmaan
  - 63 Etelä-Pirkanmaan
  - 64 Tampereen
  - 68 Lounais-Pirkanmaan
  - 69 Ylä-Pirkanmaan
  - 71 Lahden
  - 72 Heinolan
  - 81 Kouvolan
  - 82 Kotka-Haminan
  - 91 Lappeenrannan
  - 92 Länsi-Saimaan
  - 93 Imatran
  - 101 Mikkelin
  - 102 Juuan
  - 103 Savonlinnan
  - 105 Pieksämäen
  - 111 Ylä-Savon
  - 112 Kuopion
  - 113 Koillis-Savon
  - 114 Varkauden
  - 115 Sisä-Savon
  - 122 Joensuun
  - 124 Keski-Karjalan
  - 125 Pielisen-Karjalan
  - 131 Jyväskylän
  - 132 Joutsan
  - 133 Keuruun
  - 134 Jämsän
  - 135 Äänekosken
  - 138 Saarijärven-Viitasaaren
  - 141 Suupohjan
  - 142 Seinäjoen
  - 143 Eteläisten Seinänaapurien
  - 144 Kuusiokuntien
  - 145 Härmänmaan
  - 146 Järvisuudun
  - 151 Kyrönmaan
  - 152 Vaasan
  - 153 Sydösterbottens Kustregion
  - 154 Jakobstadsregionen
  - 161 Kaustisen
  - 162 Kokkolan
  - 171 Oulun
  - 173 Oulunkaaren
  - 174 Raahen
  - 175 Siikalatvan
  - 176 Nivala-Haapajärven
  - 177 Ylivieskan
  - 178 Koillismaan
  - 181 Kehys-Kainuun
  - 182 Kajaanin
  - 191 Rovaniemen
  - 192 Kemi-Tornion
  - 193 Torniolaakson
  - 194 Itä-Lapin
  - 196 Tunturi-Lapin
  - 197 Pohjois-Lapin
  - 201 Porvoon
  - 202 Loviisan
  - 211 Mariehamns stad
  - 212 Ålands landsbygd
  - 213 Ålands skärgård

Tukialueet

- Tukialue 1
- Tukialue 2
- Tukialue 3

Tukialueet 1 ja 2 muodostavat EU:n tukisäännön mukaisen valtiontukialueen eli aluekehittämislain mukaisen kehitysalueen.

Lisäksi Itä-Suomen sekä Pohjois-Suomen ulkopuoliset, yhdeksän varsinaista saaristokuntaa (Dragsfjärd, Nauvo, Korppoo, Houtskari, Iniö, Rymättylä, Velkua, Kustavi ja Maalahti) sekä valtioneuvoston asetuksen (1211/2004) mukaiset kuntien saaristo-osat ja Kuusankosken kaupunki ehdotetaan tukialueeseen 2.

Kauppa- ja teollisuusministeriö on aiemmin soveltanut yritystukitoiminnassaan ohjeellisia tukitasoja, jotka ovat olleet 5-10 % valtiontukikartan mahdollistamia enimmäistukitasoja alhaisemmat. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnon alalla on sitä vastoin käytetty lain-säädännön mahdollistamia enimmäistukitasoja. Ohjeellisten tukitasojen menettely vaikeuttaa uudistettavan maaseutuelinkeinojen rahoituslain ja yritystoiminnan tukemisesta annetun lain tukitasojen yhdenmukaistamistyötä ja konkreettisten toimenpide-esitysten tekoa. Menettely tulee myös hankaloittamaan TE-keskusten käytännön työtä asiakaskohderyhmän ollessa mikroyritysten osalta sama sekä uudistettavan maaseutuelinkeinojen rahoituslain että uudistettavan yritystukilain osalta.

Yhtenä ratkaisuvaihtoehtona kauppa- ja teollisuusministeriön tulisi eri toimijoiden tukitasojen yhtenäistämisen vuoksi harkita luopumista käytännön yritystukitoimissaan soveltamastaan ohjeellisesta tukitasosta ja palata säädösten sallimiin enimmäistukitasoihin.

Mikroyritysten tukitasojen yhdenmukaistaminen parantaa TE-keskuksen mahdollisuutta kohdentaa tukia alueellisen tarpeen ja kehittämisohjelman strategian mukaisesti ilman, että sitä määrittävät alueen tai eri rahastojen rahoituskehykset ja/tai tiukat aluerajaukset. Tässä yhteydessä tukitoiminnassa on huomioitava myös se, että tukitoiminnan kohde on yksi ja sama mikroyritysten joukko, johon kuuluu 93 % Suomen koko yrityskannasta.

Maaseudun mikroyritysten yritysrahoituksen tukitasojen yhtenäistäminen KTM:n ja MMM:n rahoitusmuotojen kesken selkeyttäisi ja kehittäisi TE-keskusten sisäistä yhteistyötä sekä selkeyttäisi järjestelmää myös tuen saajien näkökulmasta. Rahoitusehtojen yhtenäistäminen ja yhteensovittaminen tulee tukitasojen ohella koskea muitakin rahoituksen ehtoja ja käytäntöjä mahdollisimman laajasti. Yhteensovittamista tulee tehdä tiiviinä hallinnonalojen välisenä yhteistyönä osana yritystukilain ja maaseutuelinkeinojen rahoituslain sekä EU-ohjelmien valmistelua.

Tuettavat toimialat ja yrityksen koko

Yritystukilain mukaista yritystukea myönnetään nykyisellään muille kuin maatilakytkeillä sille yrityksille tai maataloudeksi määriteltävää toimintaa harjoittaville yrityksille. Rajausta koskee myös maataloutta palvelevaa urakointia ja puutarhataloutta. Rahoitusta on kohdistunut merkittävästi mm. metalli-, elektroniikka- ja palvelualan yrityksille, jotka suuntautuvat kasvuun ja vientiin.

Yritystukilain mukaisesta kokonaisrahoituksesta noin 18 % on kohdistunut kuluvalle ohjelmakaudella alle 10 hengen mikroyrityksiin, joista suurin osa on ollut alle 5 hengen yrityksiä. Myönnetyn tuen määrästä suuntautuu maaseudulle noin 60 % eli lähes 2/3.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan yritystuki kohdistuu nykyisellään pääasiassa maatilalla sijaitseviin, yrittäjäperheen ja enintään 3 vierasta työntekijää työllistäviin yrityksiin ja muihin maaseudun enintään viiden hengen yrityksiin, joilla on tuotantoon tai palveluihin liittyvä sopimus maatalojen kanssa (ns. ketjuyritykset). Leader+ ohjelmasta toimintaryhmät voivat myös tukea enintään 5 henkilötyövuotta työllistäviä yrityksiä, joilla ei ole maatilakytkeä.

Pääosa yritysrahoituksesta kohdistuu maaseutumatkailualaan, maatalouden ohella harjoitettavaan urakointitoimintaan (lukuun ottamatta maataloustöiden urakointia) sekä metallialan ja puualan yrityksille. Myös hevosala sekä elintarvikkeisiin ja luonnon jatkuvaan tuotokkyyn perustuva yritystoiminta ovat alueellisia painopisteitä. Maatiloilla harjoitetaan lähes kaikkien toimialojen yritystoimintaa.

Maataloustuotteiden ensiasteen jalostus

Yritystukilain kautta on kuluvalle ohjelmakaudella tuettu kansallisista määrärahoista maatalouteen kuuluvaa maataloustuotteiden ensimmäisen asteen jalostusta (Annex-1 –listan mukaiset tuotteet) silloin, kun yritys ei sijaitse maatilalla (valtioneuvoston asetus investointituesta ja kehittämistuesta maataloustuotteiden jalostukseen ja markkinointiin 1200/2000). KTM on varannut tukeen vuotuisen kansallisen määrärahan, jonka puitteissa TE-keskusten yritysosastot ovat tehneet päätöksiä. Suurin osa rahoituksesta on kohdistunut mikroyritysten investointi- ja kehittämishankkeisiin. Muilta osin Annex I –jalostajien hankkeita on tuettu MMM:n rahoitusjärjestelmän puitteissa.

Neuvoston maaseutuasetuksen toimintalinjaan 1 sisältyvä elintarvikkeiden ensimmäisen asteen jalostuksen ja markkinoinnin tuki otetaan käyttöön maaseutuohjelman osana, EMR - osarahoitteisena. Tällöin KTM luopuu vastaavasti maataloustuotteiden ensiasteen jalostajien tukiohjelmasta. Tukijärjestelmä kohdistetaan mikro- ja PK-yrityksille. Tukijärjestelmä sisällytetään seuraavan rahoituskauden 2007 - 2013 maaseutuohjelmaan ja uudistettavaan maaseutuelinkeinojen rahoituslakiin. Tukipäätökset jalostuksen ja markkinoinnin tukihakemuksista tehdään TE-keskuksessa. TE-keskusten sisäisellä yhteistyöllä ja tehtävänjaolla tulee huolehtia siitä, että PK-yritysten rahoituspäätösten valmistelu tapahtuu samalla asiantuntemuksella, kuin muidenkin vastaavan kokoisten yritysten tukipäätösten.

Maataloudelle urakointipalveluja ilman maatilakytKentää tuottavat yritykset jäävät tällä hetkellä lähes kokonaan rahoitustuen ulkopuolelle, koska maatalouskoneiden hankintaa ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi tukea (sadonkorjuukoneita lukuun ottamatta) maatalouden investointituella myöskään viljelijöille tai heidän muodostamilleen yhtiöille.

Maaseudun koneurakointitoiminta ja siihen rinnastettava paikallinen palveluyrittäjäyys rahoitetaan tulevalle ohjelmakaudella lähtökohtaisesti maaseutuohjelman tai kansallisen maatalouden investointituen puitteissa. Tähän sisältyisivät myös maataloudelle palveluja tuottavat koneasematyyppiset yritykset siten kuin maa- ja metsätalousministeriössä katsotaan niiden rahoittaminen tarkoituksenmukaiseksi.

Nykyinen tuettavien yritysten yrityskokorajaus (3/5 htv) estää esim. nopeasti yli 5 henkeä työllistävien maaseudulla toimivien hoivapalvelualan yritysten tukemisen. Näiden yritysten osalta toimintaa ohjaava hoitopalvelukerroinvaatimus (hoitopaikat x 0,50 = hoitohenkilökunnan määrä) yhtäältä ja yleiset yksikkökokoon sidotut kannattavuusedellytykset toisaalta kasvattavat yrityskoon yli maaseuturahoituksen työllistävyysrajausten ja tekevät alasta käytännössä yritysrahoituksen väliinputoajan.

Maaseudun hoivapalveluyritysten rahoittaminen on mahdollista alle 10 henkilöä työllistävien yritysten osalta. Maaseutuasetuksen mukaisesti voidaan rahoittaa sekä maatilakytKentäisiä että ei-maatilakytKentäisiä mikroyrityksiä. Tätä suurempien hoiva-alan yritysten rahoitus tulee hoitaa yritystukilain mukaisilla rahoitusmuodoilla.

Yrityskoosta ja hallinnonalasta riippumatta hoivapalveluyritysten kohdalla on aina selvitettävä rahoituksen kilpailua vääristävät vaikutukset. Tukea ei saa suunnata ylikapasiteetin synnyttämiseen tai siten, että yritysten välinen kilpailutilanne vääristyy. Kilpailutilanteen arvioinnissa on hyödynnettävä kauppa- ja teollisuusministeriön toimialajärjestelmää ja toimialapäällikön näkemyksiä yritystukilain ja maaseutuelinkeinojen rahoituslain mukaisia tukipäätöksiä valmisteltaessa ja tukikelpoisuutta harkittaessa.

Tulevalla ohjelmakaudella maatilojen yhteydessä tapahtuva yritystoiminta on lähtökohtaisesti maaseutuohjelman mukaisen rahoituksen piirissä toimialasta riippumatta. Kuitenkin niidenkin rahoittamis- ja kehittämistyön yhteydessä tulee hyödyntää horisontaalisesti myös TE-keskusten yritysosastojen asiantuntemusta. Yritystukilakia tulee myös tarvittaessa voida soveltaa maatilalla tapahtuvan yritystoiminnan rahoituksessa. Maatilojen yhteydessä harjoitettavaa yritystoimintaa ei pidä lokeroida erilliskysymykseksi, vaan se tulee nähdä osana maaseudun yritystoiminnan kokonaisuutta samalla tavoin kuin yritystoiminta, jolla ei ole välitöntä kytkentää maatalouteen.

On erityisen tärkeää, että TE-keskuksissa tarkastellaan maaseudun yritystoimintaa kokonaisuutena ja maaseudun kehittymisen tarpeista lähtien siten, että mikään toimiala ei jää lähtökohtaisesti väliinputoajaksi. Yrityksiä ei pidä kategorisoida ensisijaisesti TE-keskuksen maaseutuosaston tai yritysosaston asiakkaiksi, vaan kyse on TE-keskuksen asiakkaista - tämä on maaseudun mikroyritysten yritystoiminnan kehittämisen kannalta ainoa järkevä lähtökohta.

Bioenergia

Peltobioenergian tuotantoa ja bioenergian pienimittakaavaista yrittäjyyttä voidaan tukea maaseutuohjelman toimintalinjan 1 kahdessa erillisessä toimenpidekokonaisuudessa. Maatilalla tapahtuvaa pelto- tai puuenergian tuotantoa tuetaan maa- ja metsätalouden tukijärjestelmien puitteissa. Lämpöenergiayrittäjyys tai muu bioenergiaan liittyvä yrittäjyys alle 10 hengen yrityksessä, maatalouden yhteydessä tai siihen liittymättä, tuetaan maaseutuohjelman ja uudistettavan maaseutuelinkeinojen rahoituslain puitteissa.

Maaseudun kehittämisohjelmaan tulee laatia koko ohjelmakauden kattava valtakunnallinen koordinaatiohanke bioenergia-alalle.

Maaseutuohjelman mukaisia bioenergiaan liittyviä konkreettisia yrittäjyyden edistämis- ja kehittämiskohteita ovat ensisijaisesti:

Peltobioenergian tuotanto-, sadonkorjuu ja jatkojalostusratkaisuihin liittyvien uusien potentiaalisten yrittäjyysmahdollisuuksien etsiminen.

Biodieselin pientuotantoon liittyvän yrittäjyyden edistäminen

Paikalliseen biokaasutuotantoon liittyvän yritystoiminnan edistäminen

Bioenergian tuotantoon ja käyttöön liittyvät yritysten, kuntien tai muiden yhteisöjen investoinnit sekä selvityshankkeet voivat hakea rahoitusta KTM:n hallinnoiman energiatukijärjestelmän puitteissa kansallisesti sekä EAKR-osarahoitteisina hankkeina alueellisesti.

Kauppa- ja teollisuusministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön kesken on varmistettava bioenergia-alan yritysten rahoituksen järkevä työnjako, jossa järjestelmään ei jää väliinputoajia tai katvealueita. Koska ala on voimakkaan muutoksen ja kehitysodotusten tilassa, rahoitusperiaatteiden toimivuutta tulee tarkastella ja tarvittaessa tarkistaa koko rahoituskauden 2007-2013 ajan.

Osastopäällikkö Antti-Jussi Oikarinen
Etelä-Pohjanmaan TE-keskus

Maaseudun mikroyritysten kattavammat palvelut -väliraporttiluonnos

Erilliset näkökohdat raportin kohtaan Tukitasot

Kauppa- ja teollisuusministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön kesken on osana kauden 2007 – 2013 tukijärjestelmien valmistelua käyty neuvotteluja mikroyritysten yritystukia koskevien ehtojen ja menettelyjen yhteensovittamisesta järjestelmien kesken.

Yhteisesti hyväksytty lähtökohta on ollut, että mikroyritysten investointituen tukitasot maataloudeksi luettavien elinkeinojen ulkopuolella määräytyisivät yleisten valtiontukisääntöjen pohjalta ja olisivat siten lähtökohtaisesti samat MMM:n ja KTM:n järjestelmissä.

Tätä taustaa vasten on todettava, että mikäli yhteensovittamisperiaatteesta poikettaisiin harvaan asutun maaseudun kunnissa nostamalla niissä MMM:n järjestelmän mukainen mikroyritysten investointituen tukitaso 35 %:iin myös 2- ja 3-tukialueilla, tavoitteeksi asetettu tukitasojen yhtenäistäminen ei tältä osin toteutuisi. Tukitaso olisi tällöin 2-tukialueella 10 %-yksikköä ja 3-tukialueella 15 %-yksikköä yli talouspoliittisen ministerivaliokunnan hyväksymien investointien tukemisen enimmäistukitasojen. Verrattuna talouspoliittisen ministerivaliokunnan kannanoton mukaisiin ohjeellisiin tukitasoihin erot olisivat vastaavasti 15 ja 20 %-yksikköä.

Yksi mahdollinen tapa hakea yhteen sovitettua menettelyä harvaan asutun maaseudun mikroyritysten investointituissa voisi olla se, että näillä alueilla käytettäisiin ohjeellisen tukitason sijasta enimmäistukitasoa. Tällöin siis KTM:n järjestelmässä mikroyrityksen sijainti harvaan asutulla maaseudulla katsottaisiin tukitasoa ohjeellisesta tasosta korottavaksi perusteeksi.

Sen sijaan tukitason eriyttämistä harvaan asutulla maaseudulla nostamalla se KTM:n tukijärjestelmässä kategorisesti 35 %:iin myös 2- ja 3-tukialueilla ei ole pidetty KTM:ssä tarkoituksenmukaisena. Myöskään esitettyä yleistä luopumista ohjeellisten tukitasojen soveltamisesta KTM:ssä ei ainakaan toistaiseksi ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi.

Mikäli tukitason korottaminen yli esitetyn aluetukikartan tasojen harvaan asutulla maaseudulla katsottaisiin myöhemmässä valmistelussa kuitenkin tarkoituksenmukaiseksi, tulisi tällöin rajata ja sopia korkeamman tukitason myöntämisen periaatteet ja kriteerit, että järjestelmä ei aiheuttaisi

eriarvoisuutta, epäjohtonmukaisuutta ja kilpailutilanteen häiriöitä yritysten kesken.

MMM:n vuonna 2006 julkaisemat työryhmämuistiot

- 2006:1 Peltobiomassa, liikenteen biopolttonesteeet ja biokaasu-jaosto.
II väliraportti
ISBN 952-453-253-0
- 2006:2 Behörigheten mellan riket och landskapet Åland gällande jordbrukets olika
stödformer
ISBN 952-453-254-9
- 2006:3 Valtion varoin tuettavan salaojituksen ehdot
Väliraportti
ISBN 952-453-255-7
- 2006:4 Porotalousyrittäjien tilanteen edistäminen
ISBN 952-453-256-5
- 2006:5 Tilaaja-tuottajamalli metsäkeskuksissa
ISBN 952-453-260-3
- 2006:6 Maaseutuviraston tehtävät
ISBN 952-453-261-1
- 2006:7 Taloushallintotyöryhmän loppuraportti
ISBN 952-453-262-X
- 2006:8 Selvitys energiapuun mittauksen järjestämisestä ja kehittämisestä.
ISBN 952-453-264-6
- 2006:9 Metsäkeskusten merkittävää julkista valtaa sisältävät tehtävät
ISBN 952-453-265-4
- 2006:10 Perunatärkkelyksen tuotannon strategia 2006-2013
ISBN 952-453-266-2
- 2006:11 Metsätalouden alueellisten tavoiteohjelmien tukityöryhmä
ISBN 952-453-267-0
- 2006:12 Rehulakityöryhmän muistio
ISBN 952-453-268-9
- 2006:13 Vilja-alan yhteistyöryhmän toiminnan arviointi
ISBN 952-453-269-7
- 2006:14 Valtakunnallisen korkeusmallin uudistamistarpeet ja -vaihtoehdot
ISBN 952-453-271-9
- 2006:15 Valtionvaroin tuettavan salaojituksen ehdot
- Peltoviljelyn ravinnepäästöjen vähentäminen
ISBN 952-453-275-1
- 2006:16 Tulvavahinkotyöryhmä
ISBN 952-453-276-X
- 2006:17 Eläinkokeille vaihtoehtoisten menetelmien koordinaatio- ja yhteistyö Suomessa
ISBN 952-453-279-4

